

Social- og boligminister Sophie Hæstorp Andersens talepapir

Anledning	Samråd AS om kommunernes overholdelse af reglerne om fastsættelse og offentliggørelse af frister for afgørelser og tilsynets rolle
Dato / tid	9. maj 2025 kl. 12.30-14.00
Sted	Folketinget
Talens varighed	Cirka 8 minutter
Talens formål	Besvarelse af samrådsspørgsmål AS
Publikum og programpunkt	Folketingets Socialudvalg

Samrådsspørgsmål AS er stillet efter ønske fra Katrine Daugaard (LA).

Samrådsspørgsmålet er også stillet til indenrigs- og sundhedsministeren.

Samrådsspørgsmål AS:

- Hvad mener ministrene om, at mange kommuner ifølge Ankestyrelsen fortsat har udfordringer med at overholde deres forpligtelser angående frister for afgørelser ift. retssikkerhedslovens § 3, stk. 2? Der henvises i spørgsmålet til social- og boligministerens besvarelse af SOU alm. del - spørgsmål 295 angående kommunernes manglende overholdelse af lovgivningen i 27 år.
- Og mener ministrene, at Tilsynets tiltag for at indskærpe kommunernes forpligtelse til at efterleve retssikkerhedslovens § 3, stk. 2 har været tilfredsstillende, herunder om ministrene vurderer, at Tilsynets reelle muligheder for at rette op på ulovligheder blandt kommunerne hurtigt og effektivt er fyldestgørende?
- Mener ministrene, at vi bør afskaffe retssikkerhedslovens § 3, stk. 2 som en del af indsatsen for at afbureaukratisere socialområdet, når nu der i forvejen er så store problemer med at overholde forpligtelser angående frister for afgørelser?
- Hvis ikke, hvad agter ministrene så at gøre for at indskærpe forpligtelsen til at overholde lovgivningen over for kommunerne?

[Indledning]

- Tak og tak til spørgeren fra Liberal Alliance, som jo har indkaldt til det her samråd.
- Vi er her i dag for at drøfte kommunernes pligt til at fastsætte og offentliggøre frister for afgørelser for ansøgningsager på socialområdet.
- Som socialminister er jeg meget optaget af, at alle borgere med en social sag får en rigtig afgørelse indenfor en rimelig tid.
- Samrådsspørgsmålet omfatter forskelligartede underspørgsmål om reglerne for sagsbehandlingsfrister.
- Og derfor deler jeg også spørgsmålet med indenrigs- og sundhedsministeren, som vil besvare spørgsmålene om det kommunale og regionale tilsyn i Ankestyrelsen.
- Men først vil jeg gerne besvare de spørgsmål, som handler om reglerne og forpligtelserne for kommunerne til at fastsætte og offentliggøre frister for afgørelser i ansøgningsager.

[Retssikkerhedslovens § 3]

- Retssikkerhedslovens § 3, stk. 1
- Det fremgår af loven, at kommunerne skal behandle spørgsmål om hjælp så hurtigt som muligt, så borgere kan få en afklaring på, om de har ret til hjælp og i så fald hvilken hjælp.
- Det svarer til det der også hedder god forvaltningsskik, og det er fundet hensigtsmæssigt at man lovfæster dette.

[Retssikkerhedslovens § 3, stk. 2]

- Herudover fremgår det af loven, at kommunen skal fastsætte frister for afgørelser på ansøgningssager på de enkelte sagsområder, som retssikkerhedsloven gælder for.
- Det er oplyst i retssikkerhedsbekendtgørelsen, hvilken lovgivning, retssikkerhedsloven omfatter.
- Og der skal fastsættes en frist for, hvor lang tid der må gå fra kommunen modtager en ansøgning om en ydelse på det

pågældende område, til der er truffet en afgørelse.

- Det er også et krav, at fristen offentliggøres på kommunens hjemmeside, så den er tilgængelig for borgerne.
- Kommunen har pligt til at fastsætte fristerne.
- Hvis fristen ikke kan overholdes i en konkret sag, skal kommunen give ansøgeren skriftligt besked om, hvornår der kan forventes en afgørelse.

[Retssikkerhedslovens § 3 a]

- Det følger også af retssikkerhedslovens § 3 a, at reglerne om fastsættelse og offentliggørelse af frister for afgørelser også gælder for sager, Ankestyrelsen hjemviser vedrørende serviceloven og barnets lov.

[Hensynene bag bestemmelsen]

- Jeg vil nu komme ind på baggrunden bag bestemmelsen, og hvorfor den blev indført.
- Bestemmelsen trådte i kraft i 1998 med vedtagelsen af retssikkerhedsloven.

- Hensigten med bestemmelsen er tydelighed og gennemsigtighed - at borgerne ved, hvilket serviceniveau de kan forvente i forhold til sagsbehandlingstider.
- Det er også hensigten, at borgerne kan forvente, at sagsbehandlingstiderne er realistiske.
- Kommunerne er derfor efter bestemmelsen forpligtede til at fastlægge, hvordan deres sagsbehandlingstid skal være på de enkelte sagsområder.
- Det fremgår ikke af bestemmelsen, hvilke frister der skal sættes for sagsbehandlingen af sagsområderne.
- Det er op til kommunen selv at fastsætte fristerne for afgørelser, bl.a. som led i lokale prioriteringer af, hvordan kommunens samlede ressourcer bedst anvendes.

[Afskaffelse af bestemmelsen]

- Jeg bliver i dag spurgt til, om vi bør afskaffe bestemmelsen som en del af afbureaukratiseringen på socialområdet, når nu der er problemer med at overholde den.

- Det kan jeg indledningsvist sige, at jeg ikke har planer om.
- Det er rimeligt som borger at have en interesse i, hvornår man kan forvente en afgørelse, når man har ansøgt kommunen om hjælp.
- Det er god forvaltningsskik, at borgere kan søge information om sagsbehandlingstiden på kommunens hjemmeside.
- Det indebærer også en retssikkerhed for borgeren at vide, hvad der kan forventes.
- Det giver samtidigt kommunen mulighed for at prioritere, hvor de samlede lokale ressourcer bedst anvendes.
- Det er rigtigt, at regeringen har fokus på afbureaukratisering, og vi skal se med stor alvor på det voksende bureaukrati.
- Men vi skal samtidig ikke afskaffe vigtige regler, som sikrer borgernes retssikkerhed.

[Hvad agtes der at gøre for at indskærpe forpligtelsen til at overholde lovgivningen over for kommunerne]

- Jeg vil nu svare på næste spørgsmål om, hvad jeg agter at gøre for at indskærpe

kommunernes forpligtelse til at overholde lovgivningen.

- Jeg vil gerne pege på, at vi har fokus på at vejlede kommunerne omkring deres forpligtelser til at fastsætte og offentliggøre frister for afgørelser.
- Det kommunale og regionale tilsyn i Ankestyrelsen har den 15. december 2023 sendt en generel tilsynsudtalelse til alle landets kommuner om reglerne og forpligtelserne efter bestemmelsen.
- Ankestyrelsen fandt behov for at præcisere reglerne for de offentliggjorte sagsbehandlingsfrister.
- Med udtalelsen blev kommunerne orienteret om nogle af de typiske mangler ved overholdelsen af reglerne. Ligesom der var en række præciseringer af reglerne.
- Den generelle udtalelse kan også fungere som et opslagsværk for kommunerne, hvis der opstår tvivl om, hvordan fristerne skal fastsættes og offentliggøres.
- Jeg er blevet opmærksom på, at der fortsat er en række verserende tilsynssager om

kommunernes fastsættelse og offentliggørelse af frister for afgørelser.

- Tilsynet har også dialog med flere kommuner om fastsættelse og offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister på det sociale område.
- For at understøtte kommunernes efterlevelse af forpligtelserne har jeg derfor valgt at sende et orienteringsbrev til alle landets kommuner angående reglerne.
- Brevet indeholder få klare pointer, som kommunerne kan bruge som retningslinjer, når de skal offentliggøre sagsbehandlingsfrister.
- Jeg sendte mit orienteringsbrev til alle landets kommuner den 5. maj 2025.

Intentionen er, at mit orienteringsbrev sammen med tilsynets generelle udtalelse vil medføre et øget fokus på og også øget klarhed over reglerne, så de kan understøtte og fremme opgaven hos kommunerne.

[Afrunding]

- Vi er nu kommet til spørgsmålene vedrørende det kommunale og regionale tilsyn i Ankestyrelsen.
- Og jeg vil derfor give ordet videre til indenrigs- og sundhedsministeren.
- Men først vil jeg så til slut takke spørgeren for at sætte fokus på kommunernes forpligtelse til at fastsætte og offentliggøre frister for afgørelser, som sikrer transparens og åbenhed for borgerne.
- Tak for ordet.